

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas: az országrészek háborúban lévő a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székhelyül-tér 2. Telefonszáma 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónapra 1 " 20

A képviselőtestület hivatása

Makó, július 21.

A háború alatt nem egyszer tettük tárgyilagossá bírálata tárgyává a hatóságnak a város közlelmézése körüli intézkedését, eljárását. Bírálatainkban nem a hatóság iránt voltunk bizalmatlanok, mert elismertük s elismerjük ma is, hogy a hatóság kellő jóakarattal és több-kevesebb szerencsével kísérletezett a közlelmézés terén.

Magáról Makó város képviselőtestületéről még nem beszéltünk, pedig a háború reá is ró olyan kötelezettségeket, melyet mint a város képviselőinek megtenni nemcsak helyes, de nagyon szükséges volna. Más városokban most állandó tárgya a közgyűléseknek a közlelmézés és más közlelmézési szükségleteknek biztosítása. Nálunk ilyenekről eddigéig nem igen esett szó a közgyűléseken.

Elesöndesedtek a mindenkori indítványozók, elhallgattak azok a közgyűlési kritikások, kik máskor egy-egy utca feltöltése, vagy villanylámpa felállítása érdekében valóságos távbeszédet tartottak.

Ez a nemtörődömség nem azt jelenti, hogy nálunk minden a legnagyobb rendben van és hogy Makó város közönsége teljesen meg van elégedve. Ellenkezőleg áll a dolog, pedig Makó város közönsége joggal elvárja azoktól, kiket a város zöldre asztalához ültetett, hogy mikor a közönség nagy érdekeiről van szó, akkor álljanak elő a képviselők indítványokkal, illetve jóakarattal és legyenek segítségére a hatóságnak a lakosság érdekeit érintő nagy kérdések megoldásában.

Nálunk ezidő szerint is számos ilyen kérdés várja rendezését, helyes megoldását. Jól tudja mindenki, hogy dacára a kitünő természetnek, a drágaság a tél folyamán elviselhetetlenségig fog fokozódni. Ezért nem volna helytelen, ha a képviselőtestület a hatósággal együtt már most gondoskodnék a legfontosabb közlelmézési cikkek biztosításáról.

A hatóság a legtöbb intézkedés megtételére csak a közgyűléstől nyerhet felhatalmazást a közlelmézési cikkek biztosításában, valamint más fontos közlelmézési dolgok beszerzésében.

A sok intézkedni való közül csak egyet említünk meg, és ez a téli tüzelő anyagnak biztosítása. Erről különben nem régen írtunk. Elmondottuk akkor, hogy a téli tüzelő anyagnak az ára már most is olyan magasra emelkedett,

hogy az meg nem fizethető. Azt is tudjuk, hogy a télen valóságos tüzelő anyag inség lesz Makón. Már pedig az meg nem engedhető, hogy a haretéren küzdők itthon levő hozzátartozói hideget is szenvedjenek.

A tüzelő anyagon kívül sok más egyebet is be kellene szerezni,

el kellene intézni Makó városának. Mind olyan kérdések, melyeket a hatóság ma megvalósítani nem tud. Olyan kérdések, melyeknél a képviselőtestületet illeti meg a kezdeményezés. Hol vannak hát most az ilyen és a közjót célzó indítványok, tisztelt városi képviselők?

Ismét több helyen áttörtük az orosz frontot

Heves harcok a görzi hidfőnél

Budapest, július 21.

Orosz hadszíntér:

Ellenség a Cholmtól Lublinon keresztül Ivangorodba vezető vasúttól délre ismét állást foglalt. Makaes ellentállása ellenére sikerült a szövetséges haderőknek az ellenség arcvonalát több ponton áttörni. Rozanánál az Arz hadtest német zászlóaljakkal egyesülten utat tört az ellenséges vonalakba. A Bisztriciától dényugatra a németek az oroszokat az éjjel visszavonulásra kényszerítették. A Bisztrica és Visztula között József Ferdinánd főherceg hadserege erős ellentállásra talált. Csapatának Borechowtól két oldalt elkeseredett kézi tusában szibériai ezredekől elragadták szívósan védelmezett állásukat. Ezen hadsereg tegnap 30 tisztet és 6000 főnyi legénységet elfogott és 3 géppuskát zsákmányolt. Visztula és Pilica között folytattuk az üldözést. Német landwehr Zwolentól északra ivangorodi hidfő előállítását elfoglalta. A csatlakozó állásokért még folyik a harc. Kelet-Galiciában Sokalnál ismét heves harc fejlődött. Zlota-Lipánál és a Dnyeszternél a helyzet aáltalán.

Olasz hadszíntér:

Görz vidékén az olaszok tegnap is folytatták általános támadásaikat. A doberdói fensík szélén és a görzi hidfőnél egész napon át dult a csata. Este sikerült az ellenségnek a Monte-San-Michelet (Sdrausinától keletre) elfoglalni. Ezen magaslatot ma reggel Boog vezérőrnagy eddig visszatartott erővel visszafoglalta. Sdrausinától délkeletre csapataink nagy szívóssággal tartják állásaikat. A Sagradótól keletre levő rommagaslát felől intézett oldaltámadás végül itt is visszavetette az olaszokat. Nagy veszteségek mellett menekültek a fedett területekre, mivel csapataink a fensík egész dényugati szélén is szilárdan birtokukban tartották és a görzi hidfőnél minden ellenséges támadást véresen visszavertek. Olaszoknak oly rettenetes áldozatokkal megfizetett erőfeszítései ismét eredménytelenek maradtak. A többi partvidéki arcvonalon viszonylag nyugalom volt. Karinthiai határon nem történt lényeges esemény. Schuderbachtól keletre három ellenséges támadást intézett a Monte-Piano ellen. Visszavertük őket és elvesztették állományuknak kétharmadát.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Zuravno, Zydacov és Rohatyn teljes pusztulása

Stryj, július 21.

A császári német déli hadsereg engedélyével beutaztam Kelet-Galicia ama részét, ahol még a közelmúlt időkben is a legnagyobb és leghevesebb harcok dultak. A Dnyeszter-vonalnak ez a szakasza vagyis a Zydacov és Zuravno közötti terület mindenütt azt mu-

tatja, hogy milyen heves harcok előzték meg az oroszoknak állítólag „stratégiai” visszavonulását.

Az orosz hadsereg igen gyakran megpróbálta, hogy csapatainak visszaözlését feltartóztassa és mindenütt, ahol a terület ezt lehetségessé tette, felvette velünk a harcot. Ez a magyarázata annak, hogy mindenütt, gyakran sűrű egymásutánban orosz védelmi vonalakat találunk, ahol az oroszok az ellenállással megpróbálkoztak.

Igy van ez a Dnyeszter északi partján is. Rohatyn környékén és mindenütt, egészen addig a vonalig, ahol most az ellenség pillanatnyira ellenáll. A német déli hadsereg ugyszólván minden lépést véres harccal küzdött ki és az oroszok sohasem oda vonultak vissza, a hova tervezték, hanem oly messzire, a mennyire kénytelenek voltak.

Ezek a visszafoglalt vidékek az első pillantásra elárulják, hogy milyen nehéz harcokba került azok elfoglalása.

Nemcsak az aránylag sűrűn egymás mögött fekvő harcvonalak bizonyítják az oroszok szívós ellenállását, hanem a sok elpusztított város és község is. Zuravno és Zidacov romokban hever, Rohatyn mintha eltűnt volna a föld színéről. Csak néhány, véletlenül megkímélt ház maradt épen. Rohatyn, ez a modern Pompei, rettenetes bizonyítéka az oroszok stratégiai visszavonulásának. Jellemző az oroszokra, hogy azokat a községeket, ahol német gyarmatosok laktak, egészen különös gondossággal pusztították el, mint-ha csak szándékosan választották volna ki ezeket a szerencsétlen német foltokat.

Harcok a bukovinai fronton

Csernovic, július 21.

Bukovinai harcvonalkon a csatározások és az ágyuharcok hajnalonként újra kezdődnek és hol hevesebben, hol lanyábban egész nap tartanak. Ezekben az álló harcokban állandó a főlényünk és frontunk sehol egyetlen percre sem inog meg.

Nem mulik el nap a nélkül, hogy több-kevesebb foglyot ne ejtenénk leginkább oly módon, hogy az oroszok turnusokban átszökődésnek. Az orosz katonák legnagyobb része fegyverével jelentkezik nálunk.

Semleges vélemény Oroszország helyzetéről

Kopenhága, július 21.

A dán kormány lapja, a „Politiken” vezércikkben foglalkozik Oroszország új katonai helyzetével és annak esetleges politikai következményeivel. Az előkelő kopenhágai lap, amely elég jól van informálva az orosz helyzetről, már előrelátja, hogy az orosz békekívánságok erősödni fognak.

Oroszország — írja a „Politiken” — a szeptemberi megegyezésben kötelezte magát, hogy nem köt külön békét, de a történelemben vannak példák, hogy az ilyen kö-

teleztségeket nem lehetett betartani. Oroszország kétségbeejtő katonai helyzetében jogai elkedvetlenedett, hogy szövetségesei a Dardanelláknál nem értek el eredményt és hogy a francia offenzíva olyan rettenetes áldozatokba került, hogy Anglia nem volt képes a front hégzagait mind betömni és hogy így Oroszország kénytelen viselni a szerencsétlen háboru minden borzalmát.

Ez a hangulat az orosz sajtóban egyre kevesebb tartózkodással jut kifejezésre. Míg tehát nyugaton a béke nagyon sok faktortól függ és a békekötésbe a parlamentek, csakugy mint a közvélemény, rövidesen tehát az egész nép bele akar szólni, addig keleten a döntés ebben az irányban egyedül a korlátlan egyeduralmától függ. Ezt az egyetlen embert könnyen foghatja el a borzalom, hogy népének fiai az egyenlőtlen harcban a hatalmas ágyuk áldozataivá lesznek.

Tizenkétezer katona szabaddult ki az orosz fogságból

Lemberg, július 21.

A „Kurjer Lvovszki“ közli, hogy néhány nappal a város kiürítése előtt egy orosz ezredet és még három embert fölakasztottak. Miklós nagyherceg gyakran tartózkodott Lembergben és hat hónapig az elmenekült Potocki grófné Kopernikusz-utcai palotájában lakott. Összesen tizenkétezer azoknak a magyar és osztrák katonáknak a száma, akik az orosz fogságból kiszabadulva, ismét katonai szolgálatra jelentkeztek.

Svájci ezredes a magyar katonákról

Bern, július 24.

A „Bund“ katonai szakértője, Müller ezredes a következőket írja: Olaszországgal szemben a tiroli lakosságot igazi hadigyűlélet tölti el, amint a tudósító erről számos jeltől és megnyilatkozásból meggyőződhetett. Müller ezredes közli, hogy számos fiatal tagbaszakadt magyar katonát látott, akik a legjobb sikerrel gyakorolják magukat a hegyi háboruban. Az osztrák-magyar csapatok a stilszi hágón oly állást foglalnak el, amelyet a tudósító teljességgel bevehetetlennek tart.

Magyar és osztrák repülők bombázták Barit

Berlin, július 21.

Semleges országból érkező jelentések szerint szombaton három magyar és osztrák repülőgép jelent meg Bari, Olaszország délkeleti partvidékének egyik legnagyobb kikötővárosa fölött és nyolc bombát dobott a városra. A bombák hat embert megöltek és sokat megsebesítettek.

Lugano, július 21.

Az olasz lapok hivatalos jelentést közölnek, a mely szerint három magyar és osztrák aeroplán tegnap reggel bombázta Barit. A repülőgépek 8 bombát dobáltak le, melyek hat embert megöltek és többeket megsebesítettek.

Tábori árumintaforgalom újra felvétele

A katonáknak újra lehet csomagot küldeni

A mai naptól kezdve a táborba árumintaküldemények ismét küldhetők, de egyelőre kizárólag csak a következő tábori postákhoz:

9, 10, 11, 14, 16, 34, 39, 45, 46, 51, 53, 55, 61, 69, 76, 78, 81, 85, 88, 91, 93, 95, 99, 106, 109, 113, 119, 129, 136, 145, 149, 151, 168, 169, 170, 176, 186, 187, 188, 189, 191, 191, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 251, 254, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630 Sarajevo.

A m. kir. postahivatalok szigoruan utasítva vannak arra, hogy csak oly tábori áruminta küldeményeket vegyenek fel, melyeknek csomagolása a hosszú és viszontagságos szállításhoz megfelel, mert annak oka, hogy a tábori áruminta küldemények tartalma sokszor rendeltetését el nem éri, főleg az árumintaküldemények hiányos és gyenge csomagolásában rejlik, minek következtében a tartalom a burkolatból részben vagy egészen kiesik, illetőleg a burkolat a cimadatokkal együtt elrongyolódik.

A csomagoláshoz mindenkor erős vászon, vászonpapír, fa- vagy tartós kartondoboz használandó és az árumintaküldemény mindig zsineggel többszörösen jól átkötendő. A zsineg végeit nem eszorra, hanem göbberre kell kötni, hogy a szállítás közben magától fel ne oldódhassék.

Folyadékot, olajat és könnyen olvadó zsirnemeket tartalmazó üvegek csomagolására kizárólag csak fa- vagy fémtartályok és dobozok használhatók. Ezek helyett hullámosan rezézett 2-3-szoros ruganyos papírbéléssel ellátott papirdobozok használata, az előirt kettős burkolat valamelyikének pótlására, a mi a rendes postai postai forgalomban meg van engedve, a tábori postákhoz címzett árumintáknál ki van zárva.

Romló tárgyat vagy élelmiszert tábori árumintaküldeménybe elhelyezni nem szabad, mert az a meleg időjárás mellett és a viszontagságos, hosszú szállítás alatt feltétlenül megromlanék.

Levél az orosz fogságból

Két testvér egy fogolytáborban

Orosz fogságba jutott katonáinktól nagyobbára csak német nyelvű levelező lapokat kapunk. E levelező lapok is igen rövid lélekzetűek és azért kötelező azoknak német nyelven való írása, hogy az ellenőrzés számára érthető legyen.

Magyar levelező lap a legna-

gyobb ritkaságok közé tartozik, mert Oroszországban a magyar nyelvet nem értik és nem engedik meg, hogy a magyar fogoly az anyanyelvén írasson.

Ma azonban mégis egy magyar nyelvű levelező lap, melyet az orosz fogságból küldtek, jutott birtokunkba. Nemesak azért értékes ez a levelező lap, mert magyarul van írva, hanem érdekes azért is, mert azt látjuk belőle, hogy két testvér Przemysl átadásánál orosz fogságba került és most Szamarkandban egy fogolytáborban vannak.

Ebből a levélből, melyet Jó Sándor makói katona írt feleségének az is kiderül, hogy nines rossz dolguk az orosz fogságba esett katonáknak.

A levelező lap különben a következőleg hangzik:

Drága jó feleségem!

Nem tudom az előbbi két levelem, melyet még Przemysl-ből írtam s melyben tudattam veled, hogy március hó 22-ike óta orosz foglyok vagyunk, megkaptad-e? Ezen lapot már Oroszország Szamarkand városából írom. Valószínűleg itt is maradunk állandóan, amíg a béke hajnala ránk nem virrad. Ez a tartomány már egészen meleg éghajlat. Már jelen levelem írásakor az akácfaék teljesen virágosak s egész nyáriás idő van. Mi itt egy nagy barakkban vagyunk, nagyon szép fás és füves hely. Szóval itt nyaralunk és naponként fürdünk, sétálunk. Ez a napi foglalkozásunk s jó bánásmódban részesülünk. A Lajossal együtt vagyunk s hála a jó Istennek mindketten egészségesek vagyunk. Ha e lapot megkapod, írjál szüleinknek és Ilonkának, önekik is irtunk ugyan, de azért jó, hátha valamelyőtök nem kapja meg leveleinket, ha e lapot megkapod írj egy levelet, de többet ne, mert soká jön, majd én többször írok.

Sándor.

TUDAKOZÓDÁS

az eltűntől hipnózis útján

Majdnem egy esztendeje, hogy Fényes Barna nagyváradi honvédszázadosról semmi hír sem érkezett. Eltűnt nem adott magáról, viszont hivatalosan arról sem tudnak, hogy elesett, vagy hadifogságba került. Eltűnésének körülményeiről mindössze az a hír került Nagyváradra, hogy tavaly augusztus elején a honvédek látták, hogy egy útközben a százados sebesülten rogyott a földre. Az oroszok akkor hátraszorítottak bennünket s később, amikor erősítés érkezett s újból elfoglaltuk előbbeni állásunkat, a katonák a kapitányt nem találták a holtak között. Családja folyton tudakozódott utána, vajjon hadifogságban van-e, de eddig mindig azt a választ kapta, hogy nem tudnak róla. Most a napokban érdekes és különös módon tudakozódtak az eltűnt százados után. Egy hipnotizőr produkálta magát a napokban s kijelentette, hogy az elaltatott lány bárkinek a gondolatát kimondja s a mindenki kérdésére felel. Az eltűnt száza-

dos egyik rokona, Lovassy István, a médium elé állt.

— Kire gondolsz az ur? — kérdezte a hipnotizőr a médiumtól.

— Egy katonára, akinek Barna a keresztnéve és a gallériján három csillag van, — felelte a médium.

— Él-e?

— Megsebesült, de él?

— Hol?

— Taskendben van, Oroszországban. Hat hónapig nem tudott magáról semmit, de él.

A médium válasza persze leirhatatlan csodálkozást keltett. Most a család a külügyminisztérium közvetítésével arra kért egy semleges követséget, hogy táviratilag tudakozódjék Taskendben, vajjon Fényes Barna százados ott van-e hadifogságban? Elképzelhető, hogy a család türelmetlenül várja Taskendből a választ.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Jul. 22. Csütörtök Róm. kath. és Protest. Már. Magd. Görög-orosz jul. 9. Ciril pk. vt. Nap kel 4 óra 24 perckor, nyugszik 7 óra 46 perckor.

Időjárás. Hőszüvedés és sok helyütt eső vagy zivatar várható. Sürgönyprognózis: hűvösebb, sok helyütt csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 17-22 C° fok.

— Uj szcrozások. A hivataloz lap mai száma közli a honvédelmi miniszternek a városi hatóságokhoz, községi előljáróságokhoz és járási tisztviselőkhöz intézett utasítását az 1865-ik évtől 1872-ig bezárólag terjedő idő közben született népfölkelésre kötelezettek összeírása, bemutatása és behívása iránt. Az utasítás nagyjában ugyanazokat az intézkedéseket tartalmazza, amelyeket a főváros hirdetményei nyomán már ismer-tettünk, de nem vonatkozik azokra a járásokra és városokra, ahol a 43-50 évesek szemléje már megtartott. Az összeírás legkésőbb aug. 8-ig befejezendő. A kétes illetőségű egyének úgy kezelendők, mintha születési helyükön bírnának illetőséggel. A 43-50 évesek bevonulásának határidejét később hozzák nyilvánosságra. Magyarország egyes területén elrendelt pótszemlén alkalmasnak talált 1892., 1893., 1894. évi születésű és az 1878-1890. évig született magyar állampolgárok általában augusztus 15-én, a Sáros megyében tartózkodók szeptember 15-én, a bosznia-hercegovinai illetőségűek pedig augusztus hó 16-án tartoznak bevonulni. A külföldi képviselői hatóságoknál az 1915. évben újra megvizsgált és alkalmasnak osztályozott 1892., 1893., 1894-ben született, továbbá az 1878-1890-ig született népfölkelésre kötelezettek augusztus 16-án vonulnak be.

— A világháboru évfordulója. Néhány nap múlva évfordulóhoz ér a világ legnagyobb, legvéresebb háboruja — s a fegyverek lecsendesedése helyett még nagyobb fegyverzaj, megértés helyett még fokozottabb, gyűlöletteljesebb ellenségeskedés fogadja

az évfordulót. A világháború kitörésének évfordulóján a háborús jótekonyság szolgálatába állanak az egyházak és gyűjtést rendeznek a harcerek rokkantá lett katonák javára. A „Rokkant Katonákat Gyámolító és Elhelyező Hivatal” azon kéréssel fordult a Magyarországon levő összes egyházakhoz, hogy a világháború kitörésének évfordulóját követő vasárnapon, azaz augusztus 8-án templomaikban hálaadó istentiszteletet tartsanak s a perselyekben begyűlt adományokat ajánlják fel a rokkant katonák gyámolítására.

— Tábori levél az olasz harctérről. Pénteken, június 18-án — írja egy harcra a délnyugati harctérről — olyan heves küzdelem volt itt, amelyhez hasonló csak kevés fordult elő a haditörténelemben. Fegyverrel, ásóval, lapáttal, vasdorongokkal, késekkel, sőt fogainkkal küzdöttünk itt. Az olaszok egy hidat ostromoltak, melyet mi védelmeztünk. Aránytalanul csekély számunknál fogva talán mi voltunk éppen rosszabb helyzetben, amidőn oldalt az olaszokra támadt egy bosnyák munkásosztály, amely ásókkal verte agyon az ellenségből, aki még életben maradt. Borzalmas látvány volt. Több mint nyolcszáz olasz holtteste fedte a naremezőt. Naponként kétszer-háromszor vagyok a fronton és saját szememmel győződtem meg az olaszok nagy veszteségeiről. Eltemetni halottakat lehetetlen, mert nem lehet hozzájuk férni. Egyébként itt nem adja meg magát senki s ezért életét olyan drágán áldozza fel, amint csak lehet.

— Nyersbörkészetek bejelentése. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy a m. kir. miniszteriumnak egyik legutóbbi rendelete értelmében mindazok, akik nyers marha- és ló-bőrök termelésével vagy eladásával foglalkoznak, kötelesek az ilyen bőrökből az 1915. évi július hó 17. napján meglévő készletüket ezen a napon a később termelt vagy beszerzett készletüket pedig az említett naptól számítva kéthetenként mindig a második hét szombatján „A magyar szent korona országainak bőripari központja, mint részvénytársaság” nevű cégnek (Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.) a hatóságilag megállapított legmagasabb áraknak megfelelő áron megvételre felajánlani.

— URÁNIA a Hollósy Kornélia színházban. „Attak Jönnek a Vörös ördögök” a címe annak a szenzációs háborús kinemaszkécsnek, melyet a budapesti Omnia színház tagjai mutatnak be a hó 27-én kedden este 6 órakor a mozi helyárrakkal és fél 9 órakor a rendes színházi helyárrakkal az Uránia, illetve a Hollósy Kornélia színházban. Valóban ügyes ötlete volt a színház igazgatóságának, hogy ezt az országSZerte híres kinemaszkécsét közönségünknek megszerezte. A szkecs vitéz huszárajaink bravuros harcú dícsőségét ábrázolja, amint a muszkákat ütik, kergetik és bekerítik. A gyáva, de szájhős kozák kapitány szerepében Deésy Alfrédöt lesz részünk megismerni, ki a pesti közönség dédelgetett kedvence, nemkülönben a legszebb film színésznőnk, a magyar Psylander. A többi szerepek is a fővárosi

művészek kezében vannak, u. m. Krasznay Aranka, Bányai Irén, Majtényi László és Forgács Antal. Jégyek előjegyezhetők a pénztárnál.

— Szenzációs harctéri felvételt fog bemutatni az Uránia a Hollósy Kornélia színházban a hó 24. és 25-én szombat és vasárnap. Bár hetenként csak két napon van előadás, mégis nagyon okos gondolat volt, hogy az igazgatóság úgy szombaton, mint vasárnap új műsort ad. Igaz, hogy ez nagy anyagi áldozatot kíván, de az igazgatóság örömmel hozza azt meg annak reményében, hogy e nagy slágerekre a közönség zsufozásig meg fogja tölni a színházat. Az előadás kezdete este fél 9, vasárnap délután 6 órakor.

A szerbek vakmerősége

Szerb repülőgépek Ujvidék és Pétervárad felett

Szabadkáról küldik a szerb repülőgépek ujvidéki és pétervárad-i látogatásának alábbi érdekes leírását:

A napokban a szerbiai pilóták több látogatást tettek Ujvidék és Pétervárad fölött. Az ujvidéki városháza tornyából esütőtörkőn reggel kilenc óra után tíz perccel jelezte az őt, hogy Pétervárad mögött ellenséges repülőgép jelent meg. Nyomban megkongatta a vészharangot. Három percig szakadatlanul harangoztak, hogy ezzel figyelmeztessék a közönséget a veszedelemre, de Ujvidéken annyira megszokták már az ellenséges repülőgépek ártalmatlan kirándulásait, hogy a közönség a helyett, hogy a házakba, biztos helyekre vonult volna, tömegesen sietett ki az utcákra teretekre, hogy minél jobban láthassa a levegőben végbemenő színjátékot. — A vészharanggal jóformán egyidőben a pétervárad-i várból is megszólaltak az ágyuk és shrapnellel kísérték minden oldalról a repülőgépet. Mindez pillanatok alatt történt s a háromperces harangozás befejezése pillanatában irtózatossá dördülést reszkettette meg a várost. A francia aviatikus mintegy 3000 méter magasságban éppen akkor ért a pétervárad-ujvidéki vasúti hid fölé és bombát dobott a vashidra.

A bomba azonban célt tévesztett és mintegy 30 méternyire a hídól a Dunába esett. A bomba, mint később katonai szakértők megállapították, francia gyártmány volt és még a levegőben robbant fel.

A bombavetés pillanatában a francia repülő még magasabbra emelkedett és folytonos ágyúzás közepette dél felé tartott. A várból jó ideig löttek utána, néhány lövés oly közel járt a géphez, hogy valószínűnek látszik, hogy a gépben a golyók kárt is tettek. Erre vall az a körülmény, hogy mikor a pilótáink üldözni kezdték az ellenséges gépet, ez egy idő múlva eltűnt szemük elől. Ugy látszik vagy defektus érte a gépet, vagy pedig valahol lezuhant.

Pénteken reggel megisméltődött a bombadobás. Ezúttal reggel fél

hétkor jelent meg a szerb hadsereg szerződött aviatikusa Ujvidék felett. A repülő közelített már jelezték a pétervárad-i várparancsnokságnak, úgy hogy mire a Duna fölé ért, a várból már ágyulóvésekkel fogadták. Most is vészharangozással tették figyelmessé Ujvidék lakosságát, de ugyanakkor a francia pilóta már ledobta az első bombát. Ez a bomba az ujvidéki Dunaparton, a hidsánci kaszárnya udvarára esett. Mintegy két méter széles és egy méter mély gödört turt fel s a szerterepülő gránátzilánkok megsebesítették a közelben tartózkodó Berényi János 10 éves fiút, a református templom harangozójának fiát, aki másnap belehalt sebeibe. A kis fiu, aki a parton vizet árusított, már nem tudott elmene-külni és a bombarészek leszakították jobbkarját, azonkívül a balkarján és a hátán szenvedett súlyos sérüléseket.

Ugy látszik, hogy a szerbek mindenáron a Dunahidat szerették volna a levegőbe röptetni, de ez a kísérletük most már másodszer járt eredménytelenül.

Végül is a sokat kellemetlenkedő aeroplánt sikerült lelőni és a gépben ülő bombavetőt és pilótát elfogni. Megállapították, hogy a repülőgép alig sértült meg és néhány nap múlva már a mi repülőparkunkban fogják használni a szerbek francia gyártmányu repülőgépjét.

Lapunk olvasóihoz

Lapot küldjünk katonáinknak

Az ország védelmében hősiessé küzdő katonáink közül már igen sokan irtak egyet-mást hogylétükről, tudósítottak harcukról, diadalairól, no meg szenvedéseikről, mert hiszen hadat viselni szenvedés nélkül lehetetlen.

Valahány katonának levelét elolvassuk, azt tapasztaljuk, hogy mind azzal zárja levelét, hogy: „Nagyon kérem a szerkesztő urat, küldjön néhány példányt a lapjából, mert nagyon szeretnénk egyet-mást a makói dolgokból is olvasni, mert mi ezt itt nélkülözük.”

Vitéz katonáink eme kérését mi mindannyiszor teljesítettük és most is több olyan katonának küldjük lapunkat, kiknek tábori számát tudjuk.

Nem szorul bizonyításra, hogy a harctéren szenvedő katonáinknak nagy örömet okoz, ha valamit szülőföldjük dolgaiból olvashatnak és az bizonyos, hogy az sem áldozat senkinek, mikor hős katonáinknak ezt az óhaját teljesítjük. Ez oknál fogva elhatároztuk, hogy augusztus hó elsejétől minden olyan katonának megküldjük pontosan lapunkat, kiknek tábori számát megtudjuk és a lapot makói hozzátartozója kiadóhivatalunkban bizonyos időre megrendeli.

Katonáink nem a hadieseményekre kíváncsiak, hanem arra, hogy itthon, az ő szülőföldjükön mi történik? Ezt a vágyat pedig bizonyosan tudjuk, hogy mindenki, akinek hozzátartozója a harctéren küzd, ki fogja elégiteni. Mert van-e olyan ember ebben a városban, hol mindenki oly sok áldozatot hozott a mi létünk és boldogulá-

sunkért küzdő katonáinkért — ki ezt a kérelmet megtagadná? Az bizonyos, hogy ilyen nincs itt senki. Mi csak katonáink eme kívánságának teljesítésénél közvetítő akarunk lenni, ezért kérjük lapunk tisztelt olvasóit, hogy lapunkat augusztus elsejéig a harctéren küzdő szeretteik részére megrendelni sziveskedjenek.

I. és II. polg. leányiskolai visszamaradt könyvek megvételre kerestetnek. Cím a kiadóban.

REGÉNY.

Egy világháborús rejtelmei.

(954)

103. fejezet.

Márta halála.

Ugy vette észre, hogy Trebellinek egész határozottan ő rá van gyanúja!

Neki tulajdonítja a minapi merész betörést Morello herceg palotájába, s őt hozza összefüggésbe a Borghese-tárlatban elkövetett lopással is, míg ellenben az igazi tettes egész nyugodtan sétál valahol Londonban vagy Párisban és uraskodik a beváltott gyémántok árából.

— Ez a Korbay mégis kifogott rajtam! gondola magában bősztűten. Azt hittem, hogy hatalmamba kerítettem őt, most azonban csaknem megfordítva áll a dolog. Rettenem kell tőle és nincs egy nyugodt perczem! Ha valahogy a drágakövek eladása alkalmával mégis rajta vesztene és hurokra kerülne — legelső dolga lesz engem is magával rántani! Pedig milyen jól indult itt minden! Mint Del-Monte gróf már is jelentékeny szerepet játszottam Rómában. Az előkelő körök nyitva állanak előttem! A nép imád, mint jövevényét, népszerűségem olyan nagy, hogy még kormányelnök is lehetne belőlem, ha éppen akarnám.

— Haha! tette hozzá nevetve, mily szép lenne, ha én nagy befolyásomat felhasználva, megbuktatnám ezt az egész rendszert! Terrington, ez nagyszerű siker lenne! Del-Monte gróf, mint Olaszország miniszterelnöke! Mily pompásan hangzik ez! Ez valóban csábító vége! Mődomban is állana ezt megvalósítani, ha ez a bitang Korbay nem lenne! Hej, bárcsak megölettem volna akkor azt az embert! Egyelőre tehát hagynom kell Mártát és mindezekelőtt a magam védelméről kell gondoskodnom!

Három napig esendesség uralkodott. Trebelli nem tett további lépéseket s látszólag lemondott arról, hogy a két szenzációs büntett elkövetőit kézrekerítse.

(Folyt. köv.)

**A Korzó-szálloda
és vendéglő
kedvező árban
eladó.**

**Hereföld 100 hold
kiadó Iritz Miksánál.**

**Ujságárusokat
felvesz a lap kiadóhivatala.**

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:
Ideál-fogkrémet. A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,
Ideál-poudert, Ideál-szappant**

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható arctisztító szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle hártisztítás ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijítő 1 korona. Pisztorok 100 fill. Készítési díj külön díj.

10 klg. KÉKKŐ

kapható:

IRITZ MIKSÁNÁL.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság“-ot, megtalálja benne amiresztük-sége van.

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fáradalmak között harcosaink áldása

1 tubus
1-50

Pára-pasta

1 tubus
1-50

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test (láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrkeményedés képződését és bevált óvszer az összes bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogeriájában, Fötér.

Tábori postacsomagban küldhető.

Mindenki örül, mert

napról-napra megújuló győzelmeink csak örömmel tölthetnek el mindenkit. Mindennap egy lépéssel közelebb jutunk a nagy háboru befejezéséhez és minde nnap egy lépéssel közelebb ahhoz, hogy a nagy munka megjelenhessen. Kiadóhivatalunk nagy súlyt helyez arra, hogy

**kifogástalan,
izléses munka**

legyen, mit csak úgy érhetünk el és csak úgy lesz értékes mindenki előtt a munka, ha azt hőseink arcképeinek százai díszítik. Mindenki ösmerje tehát kötelességének hozzátartozója arcképét elhelyeztetni a hősök arckép-albumában, mert egy hősünk arcképének sem szabad hiányozni ebből a díszes albumból.

Még mindig fogadunk el fényképeket!